

örmény-katolikus székesegyház közvetlen közelében elhelyezésre kerülő világháborús emlékmű körüli törvénytelenégeket mind a központi, mind pedig a helyi hatalom részéről. Tudvalevő, hogy a szamosújvári székesegyház a hazai és a világ örménységének többszázados zarándokhelye, éppen ezért tiltakozunk e nemzeti kegyhelyünk mellé kerülő és mindennemű engedély hiányában történő emlékmű felállítását ellen.

Felszólítjuk a hazai és a nemzetközi szervezetek, hatóságok figyelmét erre a precedens értékű törvénytelenésre és nyomatékosan kérjük a tervezett műemlék építkezésének azonnali leállítását és a székesegyház környezetéből való eltávolítását.

Az országos elnökség nevében
Sebesi Karen Attila
elnök

Kolozsvár, 2003. november 17.

*****

A 2003. november 8-9-én tartott konferencia visszhangjáról az erdélyi Krónika c. lap tudósításában olvashatunk:

Örmény konferencia Gyergyóban

Örmény rítusú szentmisével ért véget tegnap a hagyományteremtő szándékkal, első ízben szervezett magyarörmény konferencia Gyergyószentmiklóson. A rendezvényt az örmény katolikus általános helynök, Puskás Attila szervezte a székelység körében a XVII. században otthont alapító örmény népcsoport helyzetének vizsgálatára. A kétnapos rendezvényen a szamosújvári Tarisznyás Csilla, az Armenia folyóirat szerkesztője, Sebesi Karen Attila, a Magyarörmények Romániai Szövetségének elnöke, valamint Puskás Attila tartott előadást. A szombat délelőtt szűk körben, meghitt hangulatban zajló előadások után este a szárhegyi ferences rendház ebédlőjében Sebesi Karen Attila és Sebesi Hripszimé Tündér *Fordulj kedves lovam* című pódiumműsorát mutatta be.

A Puskás Attila helynök által celebrált örmény rítusú szentmisét a gyergyói örmény templomban tartották a helyi örmény kórus közreműködésével. „Erdélyben az örmény nyelvet már nem beszéljük, az örmény katolikusok pedig magukat magyarörményeknek tartják” - derült ki a konferencián. A történelmi örmény közösségek közül Szamosújvár, Erzsébetváros, Szépvíz és Gyergyó még ma is az utóbbi a legnépesebb: a 2000-es statisztikák szerint 600 körüli lelket számlál. Puskás Attila, szeptemberben kinevezett vikárius lapunknak elmondta: tekintve, hogy az örmény katolikus egyházközségeknek személyében végre ismét saját lelkipásztora van, úgy véli, a hétvégén lezajlott magyarörmény konferenciával sikerül hagyományt teremtenie Gyergyószentmiklóson. Örmény liturgiát naponta 18 órától tartanak a város örmény templomában.

Gergely Judit

*****

Klub, viszonylag meleg novemberben

A Fővárosi Örmény Klub novemberi találkozásán a szokottnál is többen voltak jelen. Sokan

döntöttek úgy, hogy - miután nem fértek a terembe - elmennek, hiszen azt az előadást, amely e klubest szép témája volt, nemcsak az ajtón kívül hallani, de látni is kellett.

Az EÖGYKE tagjainak és híveinek kis csoportja már idén augusztusban élvezhette Nagyváradon az *Üzenem az otthoni hegyeknek* című, Wass Albert műveiből Kiss Törék Ildikó és Varga Vilmos által összeállított és prezentált előadást.

Azon kívül, hogy nagy siker volt, azon kívül, hogy a nagyváradai művészházaspár és technikai segítők új, friss és áhított hangot hoznak minden alkalommal, ha Budapesten fellépnek, mit lehet még mondani a jól megkomponált előadásról, egyáltalán, ennek a kicsi színháznak a létéről? Hiszen méretbeli kicsinysége hatalmas szellemi méreteket és felelősséget takar...

Az augusztusban Nagyváradon látott előadásról szeptemberi számunkban ezt írtuk: Erdélyi körutunk utolsó napján is Váraddá megyünk majd s mielőtt átlépjük a határt, a Kiss Stúdió Színházban megnézzük a remek színészházaspár Wass Albert-összeállítását, amely emberi sorsról, életről, Erdélyről szól. Küldetéses emberpár Kiss Törék Ildikó és Varga Vilmos. Előadásukat nézve könnyű ezt észrevenni s leírni; bizonyosan sokkal nehezebb vívódva, küszködve megvalósítani, amint azt ők ketten teszik. Kilenc éve működik a színházacska otthon, járja a szórványfalvakat és külföldet. Mint műsorfüzetükben írják, fellépéseik színhelye volt már Budapest, Frankfurt, Érd, Köln, Nürnberg, München, Csongrád vagy éppen Szlovénia.

Újat a novemberi klubest előadásáról csak annyit írhatunk, hogy bizony, kissé másként hangoznak a szavak, a versek, az indulat és a kétségek Budapest kellős közepén, a Belvárosban, egy elegáns palota előadótermében - amely ráadásul Bartók nevét viseli - mint hangzottak a nagyváradai, szűkös pinceszínházban. Másként: ott, Nagyváradon ugyanis jóval súlyosabbak, még a budapesti fülnek is - ha az a fül hallásra van kihegyezve.

Ezzel a megállapítással azt akarnánk mondani, hogy ugyanaz az előadás más közönség előtt más. A színházi szakemberek ezt nagyon jól tudják. Kiss Törék Ildikó és Varga Vilmos is nagyon jól tudja. A szabadságban - teljes szabadságban! s ez nagyon fontos, mert gyakran nem is vesszük észre belső, apróbb-nagyobb politikai véleménykülönbségeink ütközése közben - tehát: a szabadságban élő budapesti érdeklődő másként hallja, érzi és éli át azt, hogy valaki „üzen a hazai hegyeknek”, mint a beszorított szórványmagyar, akinek gyermekei a világ forgása következtében néha már-már felejtik azt, hogy szép, árnyalt és gazdag magyar nyelvük, magyar kultúrájuk van.

Ugyanezt a felejtést a Budapesten élő magyar, örménymagyar is megéli, csak egészen másként vesz róla tudomást... vagy tudomást sem vesz róla.

A lényeg a november 20-i klubesten mégis az volt, hogy a nagyváradai Kiss Stúdió Színház emléket, aggodalmat, fájdalmat és szép magyar kiejtést hozott el hozzánk.

Mást, jobbat nem tehetünk, mint hittel, őszintén megismételjük: küldetéses emberpár Kiss Törék Ildikó és Varga Vilmos.

dcS

*****

Felhívjuk olvasóink figyelmét

az itt következő gyűjtemény végén szereplő megjegyzésre:

Ezen erdélyi örmény gyökerű családok nevei az 1937-ben megjelent „Erdély Monográfiája” és az 1941-ben megjelent „Magyar Vármegyei Szociográfiák” című személyi adattár kiadványokban szerepelnek.

Kutatta, kijegyezte: Kolozsi Gergely István ny. jogász

(Ha tehát valaki hiányosnak tartja a felsorolást, vegye figyelembe, hogy 1937-es, illetve 1941-es állapotot tükrözi!)